GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek — Nro. 8 — 19. Stycznia 1824.

Wiadomości kraiowe.

Okólnik
C. K. Rzadu kraiowego.

Względem pism i allegatów niestemplowanych, lub nie według przyzwoitey klassy stemplowanych, które do Dominiów prywatnych i Magistratów przychodzą.

To umocowanie, które C. K. kraiowym urzędom taxalnym na mocy rozporządzenia C. K. powszechney Kamery nadworney z dnia 23go Kwietnia 1823 Nro. 15811. Okolnikiem drukowanym z dnia 11. Maia 1823 Nro. 26347 wyłącznie udzielone zostało, aby do pism i allegatów niestemplowanych, albo nie podług przyzwoitey klassy stemplowanych, przyzwoity stempel przyszywali, rozciąga się teraz w następności rozporządzenia C. K. powszechney Kamery nadworney z dnia 15go Listopada 1823 do liczby 39831/2740 wydanego, także na Justycyiariaty lub na Expedytury Dominiów prywatnych albo Magistratów do których sprawowanie interessów taxalnych należy, iednakże tylko w przypadkach, powyższym Okólnikiem oznaczonych, i tylko pod warunkami i ostrożnościami tamże wyrażonemi.

Co ninieyszém do nayściśleyszego zachowania ogłasza się.

We Lwowie d. 13. Grudnia 1823.

(*Podpisy.*)

Dnia 27. Sierpnia r. b. rozdano na iarmarku w Serecie Cyrkułu Bukowińskiego nagrody przeznaczone ze Skarbu na podzwignienie chowu koni i bydła, a to następuiącym osobom: 1.) Piotrowi Sauer poddanemu z Tereblestie 20 Cz. Zł. za naypięknieyszego po stadniku skarbowym źrzebca; 2) Piotrowi Kast poddanemu z St. Onuphri 6 Cz. Zł. za naypięknieyszą takąż klaczkę, 3) Kostinelowi Burce, poddanemu z Petroncze za naypięknieyszego byka własnego chowu 12 ZR. M. K. 4) Filipowi Schönthaler poddanemu z Frataut 8 ZR. M. K. za naypięknieyszą własnego chowu iałowkę.

— *Z Wiednia.* —

Dnia 3ogo Grudnia r. z. po siódmey godzinie wieczorem umarł po długiey i uciążliwey chorobie JW. JX. Paweł Hrabia Leardi Arcybiskup Efezu, Prałat domowy Jego Świątobliwości, Assystent Papiezkiey Stolicy i Apostolski Nuncyiusz przy toteyszym Cesarskim Dworze. Przez siedmioletne niemal bawienie w toteyszey stolicy zasłużył sobie na miłość i szacunek wszystkich bliżey go znaiących, tak dalece, że go powszechnie załuią, równie iak i Dwór iego. Był to mąż bowiem koiarzący gorliwość, poczciwość i rozwagę w interesach z przychylnością ku Apostolskiey Stolicy.

Podczas 31go losowania na dawnieyszy procentowy dług Stanu, na d. 2. b. m. w skutek naywyższego Patentu z d. 21. Marca 1818 przedsięwziętego, wyciągnięto Rząd Nro. 351.

Rząd ten zawiera obligacyie pożyczki zaciągniętey od domu Dittmer 4 1/2 procentowey, a to od Nru. 1. aż włącznie do Nru. 400; obligacyie pożyczki 4procentowey od domu Hallerów, niegdyś Zerlederów zaciągniętey: od Nru. 1. aż włącznie do Nru. 103 i 4 1/2 procentowey od Nru. 1. aż włącznie do Nru 413; daley obligacyie pożyczki od domu Frege i Komp. na 4 1/2 procentu zaciągniętey: od Nro. 1. aż włącznie do Nru. 395; nakoniec: Obligacyie skarbowe Stanów Gorych:

na pożyczkę woienną z r. 1795 na 5 proc. od Nro. 79 aż włącznie do Nru. 777.
— — — z r. 1796 na 5 proc. od Nro. 16 aż włącznie do Nru. 736.
— — — z r. 1797 na 5 proc. od Nro. 3 aż włącznie do Nru. 530.
— — — z r. 1798 na 5 proc. od Nro. 5 aż włącznie do Nru. 648.
— — — z r. 1799 aż do r. 1803 na 5 proc. od Nro. 12 aż włącznie do Nru 2151.

Tymczasowe obligacyie Stanów Gorych na 5 proc. od Nro. 15 aż włącznie do Nro. 17.

W ilości kapitalney 1,127,576 ZR. 45 kr. a procentowey podług stopy znižoney 25824 ZR. 12 1/2 kr.

Pozostaiące ieszcze cztery losowania, które stosownie do rzeczonego naywyższego Patentu w r. 1824 przedsięwzięte być maią, następuią

d. 1. Marca, 1. Czerwca, 1. Sierpnia i 2. Listopada.

Z Czech. — Donoszą z Pragi pod d. 6tym Stycznia: »C. K. Czeski Sąd Appellacyyny miał to szczęście dostać od N. Pana, naszego nayłaskawszego Cesarza portret JCKMci, a to w dowód osobliwych względów. Malował go nadworny malarz Kupelwieser w naturalney wielkości i w ubiorze orderu złotego runa. Oprócz wartości sztuki ma ieszcze tę zaletę, że iest bardzo podobny. Skoro obraz ten wystawiony był w sali posiedzeń C. K. Appell. Sądu, zwołał Prezydent Appelacyyny Baron Hess na 5ty w. m. cały Sąd główny, zaproszono oraz wszystkie toteysze Władze sądowe z ich przełożonymi, fakultet prawny i zgromadzenie Adwokatow. Oprócz tego zgromadziło się także wiele osób ze stolicy, a oddział strzelców mieyskich, prosząc o to iak nayusilniey, trzymał straż. Prezydent w zwięzłey mowie wyraził nayglębsze uszanowanie, którem przeięci byli wszyscy członkowie Appellacyynego Sądu na widok obrazu JCKMosci. Widoczne było rozczulenie przytomnych, gdy Wice-Prezydent Hrabia Spork odpowiadał Prezydentowi imieniem Zgromadzenia. Wszyscy ożywieni byli iednem życzeniem ludów połączonych pod Austryiackiem berłem i cała sala zagrzmiała powtarzanemi okrzykami: »Niech żyie Cesarz Franciszek!«

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

Tegoroczne posiedzenia Kongressu zagaione zostały d. 29go Listopada w Washingtonie. Sekretarz czytał Poselstwo Prezydenta, w którem następuiące mieysce było naygodnieysze uwagi: »Na wezwanie Rossyyskiego Rządu Poseł nasz w Petersburgu odbierze potrzebne polecenia, ażeby dobrym sposobem załatwił pretensyie obu narodów do północno-zachodnich brzegów Ameryki. Podobny wniosek uczynił także Cesarz Jmć Dworowi Londyńskiemu, który był z upodobaniem przyięty. Rząd Ameryki północney chce tym sposobem okazać wysoką wartość, iaką pokłada w przyiaźni Cesarza Alexandra, chce naywiększą zgodę zachować z iego Rządem. Przy teyże sposobności mowiono o prawach i korzyściach północney Ameryki. Maiąc wzgląd na wolność kraiów Amerykańskich, nie można ie dłużey uważać, iakoby mogły ieszcze bydź osadami któregobądź Europeyskiego Mocarstwa. Wszelkie wdawanie się ze strony Mocarstw Europeyskich w sprawy południowey Ameryki uważać będą Stany Zjednoczone za postępek nieprzyiażny przeciw sobie, i dla nich samych niebezpieczeny.

Ameryka Hiszpańska.

Goniec Angielski umieścił list z Valparaiso z d. 27go Września, w którym donoszą, że koło la Paz w Peru zaszła stanowcza potyczka między Jenerałem rojalistycznym Canterak i Jenerałem niepodległych Santa-Cruz. Ostatni odniósł zupełne zwycięztwo. Jenerał Canterak umarł zaraz z ran swoich po potyczcę, Jenerał Valdez został poymany a niedobitki rojalistów cofnęły się do Potozy pod Jenerałem Olozeta. Boliwar był wtedy w Limie. (Francuzka Gwiazda zaprzecza iednak tey wiadomości.)

Brazyliia i Portugaliia.

Listy z Rio-de-Janeiro donoszą pod d. 25tym Października, że konstytucyyne Zgromadzenie Brazylii na dniu tym po dosyć żywych obradach wydało uchwałę, mocą którey wprowadzony został w sprawach cywilnych i kryminalnych Sąd przysięgłych. Wyrok ten ma bydź natychmiast wykonany. Zgromadzenie ciągle zatrudnia się obradowaniem nad artykułami nowey Konstytucyi. — Kommissarze wysłani z Portugalii do Brazylii powrócili z niczem do Portugalii na Portugalskim brygu Treze do Majo.

Hiszpaniia.

Piszą z Perpignan pod d. 17. Grudnia że dowodca dywizyi Katalonskiey Jenerał Porucznik Maringue wydał rozkaz d. 12go w swoiey główney kwaterze w Barcellonie, ażeby ci wszyscy woyskowi i urzędnicy, którzy do iego dywizyi nie należą, powracali do Francyi, a władzom mieyskim zalecił, żadnemu woyskowemu bez pismiennego pozwolenia Gubernatora, nie dawać kwatery.

Woysko Francuzkie pozostałe w Hiszpanii rozdzielone iest sposobem następuiącym, iak dowiadniemy się z Gwiazdy: Pułk 3ci lekkiey piechoty stać będzie w St. Sebastyian, 5ty w Santonie a 9ty w Kadyxie. Pułk 6ty liniowy przeznaczony do Tolozy, 8my do Pampeluny, 13ty do Karthageny, 15ty do Madrytu, 20ty do Kadyxu, 21szy do Wittoryi, 22gi i 23ci do Madrytu, 27my do Kadyxu, 28my do Madrytu, 34ty do Kadyxu, 35ty do Badajoz, 36ty do Kadyxu, 57my do Korunny. Pułk 7my konnych strzelców póydzie do Tolozy,

9ty i 12ty do Madrytu, 13ty i 14ty do Kadyxu, 17ty do Tolozy. Kompanije podkopników i tabory póydą do Madrytu, Kadyxu i Tolozy. Do tego spisu niewliczono oddziału Francuzkiego, maiącego pozostać się w Katalonii.

Francyia.

D. 27. Grudnia z rana przedemszą przyimował Król na prywatnem posłuchaniu Xiążęcia Hohenlohe, P. Laine, Ministra Stanu i mianowanego Para Francyi, Barona Borelli, naczelnika głównego sztabu drugiego oddziału woyska Pireneyskiego i Xiążęcia San Carlos, Król. Hiszpańskiego Posła. Xiążę miał honor na tém posłuchaniu złożyć Królowi ordery, które Król Hiszpański posłał dla Jenerałów Francuzkich. Po południu pracował Król Jegomość naprzód z P. Chateaubriandem, a potém z Prezydentem Ministrów, P. Villèle. Ostatni miał oraz posłuchanie u Monsieur. Wieczorem Monsieur, Madame i Xiążę Angoulême wieczerzali u Xiążęcia Orleanu. D. 27. oglądała Madame wystawę towarów porcelany z Sevres i dywany Królewskich rękodzieł. Hrabia Pozzo di Borgo, (który przybył tu z Madrytu d. 24. t. m.) odwiedził dnia tego (27.) w Tuileryiach Xiążęcia Blacas, pierwszego Szambelana JKMości. Xiężniczka Condé iest iuż od dni kilku niebezpiecznie słabą.

Uroczystości dawane w Paryżu z powodu szczęśliwego ukonczenia woyny Hiszpańskiéy i powrotu Xiążęcia Angoulême skończyły się d. 23. Grudnia świetnym obiadem danym od miasta Paryża dla sztabowych Officerów woyska Hiszpańskiego. Xiążę Angoulême z Xiążęciem Carignan znaydowali się także na tym obiedzie. Stół nakryty na 390 osób był zrobiony w formie podkowy. We środku téy podkowy stało 47 słupów ozdobionych Królewskiemi herbami, ieden od drugiego na 5 stóp oddalony. Na każdym z nich był napis zastósowany do dzieł wyprawy Hiszpańskiéy, zacząwszy od przeyścia przez Bidassoę aż do ukończenia woyny. Koło Xiążęcia siedział po iednéy stronie Xiążę Carignan, Minister Woyny i 5 Marszałków po naywiększéy części z czasu Napoleona, a z drugiéy strony Minister Morski i 6 Marszałków. Każdy gość znalazł pod talerzem swoim 5 medalów przedstawiających wiazd Xiążęcia Angoulême do Madrytu, uwolnienie Hiszpanii i t. d.

Baron Strogonoff przybył do Paryża.

Monitor z d. 27. Grudnia umieścił rozporządzenie Królewskie wydane ieszcze pod d. 29. Październ., na mocy którego Wicehrabiemu Castelbajac mianowanemu d. 28. Maia 1822 Dyrektorowi główney administracyi stadnin i rolnictwa, zdano także główną dyrekcyią handlu, kunsztów i rękodzieł.

Sąd w Perpignan skazał na śmierć Loujona d. 19. Grudnia.

Paryski drugi Sąd woienny pod d. 15tym i 16tym Grudnia skazał na śmierć następuiących szeregowych: z 8go lekkiego pułku, żołnierza Moreau; z 7go liniowego pułku, Guillemetego; z 60go pułku, Vidala; z 26go pułku, sierżanta, nazwiskiem Tondu. Zasłużyli na tę karę walcząc przeciw Francyi.

Jenerał Rey, dowódzca 21szey dywizyi woyskowéy (w Bourges) został odwołany. Mieysce iego zastąpi Jenerał Canuel. Gazety oppozycyyne sądzą, że to odwołanie przedsięwzięto z powodu nastąpić maiących wyborów.

Królestwo Sardyńskie.

Donoszą z Turynu pod d. 18. Grudnia: »Przybył tu Xiążę Gustaw Szwecki, syn byłego Króla Szwedzkiego, Gustawa IV., podróżuiący po Włoszech pod nazwiskiem Hrabiego Itterburg i d. 16. Grudnia miał posłuchanie u Króla, Królowéy, a późniey i u Xiężny Chablais, siostry Króla. Xiążę wprowadzony był przez Mistrza Obrzędów JKMości, Hrabiego Gazelli de Rossana, a przedstawiał go Hrabia Mocenigo, nadzwyczayny Poseł C. Rossyyski.

Turcyia.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 9. Stycznia umieścił następuiące wiadomości:

Z Konstantynopola d. 10. Grudnia:

Kapudan Basza, któremu przeciwne wiatry przeszkodziły powrócić do Stolicy zawinął do tuteyszego portu d. 6. Grudnia z iedną częścią floty swoiéy złożonéy z okrętu Admiralskiego, fregaty o 46 działach, ze 4 korwet, 3 brygów i 7 szalup puszkarskich. W Dardanellach zostawił daleko znacznieyszą część swoiéy floty. Na pokładzie Admiralskiego okrętu było kilku Greckich Xięży iako zakładników od różnych wysp Archipelagu, a mianowicie ze Scopolo. Niektóre z tych wysp dały to poznać Kapudanowi Baszy, żeby chętnie poddały się, ieżeli woienne Tureckie okręty bronić ie będą od nieustannych uciemiężeń powstańców.

Z zastanowieniem słuchano tu wieści o owych wielkich klęskach, które Kapudan Basza miał ponieść w pierwszych dniach Listopada, w podróży z Saloniki do Negropontu, koło wysp Scopolo i Skiatho. Chociaż nie bez zadumienia słyszeliśmy, że Kapitanowie Jońskich statków zeznawali pod przysięgą w Zante i Korfie, że byli ocznymi świadkami wspomnio-

ney klęski, iednak zapewniany, że zwycięztwo to powstańców nad Turkami było tylko istnem zmysleniem, które wszelako, równie iak i inne bayki krążyć będzie po Europie.*)

Wszystkie Angielski woienne okręty przebywaiące w Archipelagu i koło brzegów wysp Jońskich niespodziewanie odebrały rozkaz z Malty, zgromadzić się koło tey wyspy, zkąd, są zapewnienia, iż maią odpłynąc do Tunetu, ażeby na Rządzie tamteyszym wzbraniaiącym się wydac niewolników zabranych przez iednego korsarza, z którymi obchodzą się w Tunecie, iak z niewolnikami, wymódz wykonanie traktatu zawartego z Berbereyczykami po ostatniem bombardowaniu Algieru. Eskadra Berbereyczyków stoiąca pod Messalongą, opuściła morze tamteysze dowiedziawszy się o tem, a przeto blokada tey ważney twierdzy zupełnie od strony morskiey zniesioną została.

Z Kandyi odebrała W. Porta pomyślne wiadomości. Jak iuż dawniey donoszono, powstancy ponieśli tam znaczną klęskę od 6,000 lądowego woyska Egipskiey eskadry, która wylądowała z końcem Sierpnia.

Dostrzegacz Wschodni (*Spectateur Oriental*) z dnia 21go Listopada umieścił, co następnie:

»W naszym poprzedniczym Numerze wspominalismy o klęskach Greków i zwycięztwach Turków na wyspie Kandyi, tymczasem rozeszły się wiadomości zupełnie naszym przeciwne, które, iak nie wątpiemy, tym samym sposobem co i nasza Gazeta dostaną się do rozmaitych Państw Europy. Grecy maią wszędzie przyiacioł i poufałych nawet w tym małym zakątku Azyi, ci osiłuią przekształcać wszelkie zdarzenia, obłąkiwać umysły, zastawiać się powagą i wszystko to ogłaszać za podeyrzane, co my donosiemy, rozumie się, ieżeli ze szkodą Greków. I cóż z tego wynika? O to czesto szanowni i rozumni dziennikarze ułudzeni wiadomościami rozsiewanemi z zaufaniem piszą artykuły, z którychby nawet umarli śmieli się na Wschodzie, gdyby o nich w swoich ciemnych i ciasnych pomieszkaniach mogli powziąć wiadomosć. Lecz wroćmy się do Kandyi! Donosiliśmy, że Grecy zbici od Turków stracili 2 do 3000 ludzi. Ale poźniey nawet z wiary godnych Greckich żrzódeł odebralismy wiadomość, że strata Greków wynosiła 5000 ludzi. My trzymaiąc się środka, uwierzylismy w stratę 2500, co iuż był znaczny cios dla Greków. Poźnieysze iednak doniesienia zasięgnione o tey klęsce przekonały nas, że Grecy w samey istocie stracili 5000 w zabitych i że im do 3000 zabrano w niewolą. Wraz z temi poźnieyszemi wiadomościami nadeszły oraz inne donoszące, iakoby Grecy, którzy szczegółów wspomnioney klęski nie mogli w Hydrze zaprzeczyć, dowiedzieli się w poźnieyszych wiadomościach z Krety, że powstancy, którzy po wspomnionych nieszczęsciach w znaczney liczbie uszli w góry, powtórnie pokazali się na placu bitwy i zbili Turków, zmusiwszy ich ze stratą kilkuset zamknąć się do twierdz swoich. Małey tylko rozwagi potrzeba do ocnienia należycie tych poźnieyszych wiadomości. Możnaż temu wierzyć, ażeby Grecy zbici i rozproszeni w tak straszliwey klęsce, mogli się tak prędko, iak gdyby siłą czarodzieyską do wykonania nowych bohaterstw zgromadzić? Okoliczność ta łatwa do odgadnienia. Turcy po klęsce Greków nie maiąc nic więcey do pokonywania i rozpędziwszy resztę swoich nieprzyiacioł wrócili ze zdobyczami do swoich mieysc warownych. Wtedy wyszli z kryiowek Kreteńczykowie i ażeby pokryć lub puścić w zapomnienie poniesioną stratę, zmyśli owo zwycięstwo. Czas przekona, czylismy się w naszych twierdzeniach omylili, a gdyby i tak było, czemu iednak wierzyć nie można, wtedy z równą miłoscią prawdy kierniącą zawsze piorem naszém, wyznamy popełnione błędy, iest bowiem celem naszym pisać dzieie, ale nie romans Greckiey rewolucyi.«

»Załoga zamku Koryńckiego złożona z 300 ludzi, wpłynęła, iak świadczą listy ze Smyrny do portu tamteyszego, na pokładzie dwóch Austryiackich kupieckich okrętów. Te same listy donoszą o politowania godnym stanie wielu Philhelenów, którzy po naywiększey części z Niemiec, biegli na pomoc Grekom złudzeni nanowami przyiacioł Greków. Dalecy od swoich rodzinnych siedlisk, ogółoceni ze wszelkich srodków, zrabowani często nawet od tych, za których sprawę walczyli, muszą teraz do naynędznieyszych brać się usług, dla opędzenia potrzeb życia. Smyrna i inne porty Lewantu, w których znaleźli przytułek, są świadkam ich politowania godnego stanu, co zapewne wzbudzi litość u przyiacioł ludzkości, a osobliwie u ziomków tych nieszczęśliwych.«

*) Właśnie teraz wszystkie Francuzkie i Niemieckie Gazety napełnione są tém mniemanem zwycieztwem, gdzie podług iedny h dwie, podług drugich cztery Tureckie fregaty wysadziły w powietrze palne okręty Greków, oprócz tego mieli zabrać Grecy trzy brygi, iednę korwete i kilka okretow naładowanych żywnością i woiennemi zapasami. Podług innych Gazet zabrali 2 korwety i 5 brygów. (Uwaga Dostrz. Austr.)

Redakcyja, Józefa Bensy; Druk, J. J. Pillera.